

Biuletyn IPN nr 11/2017

Polskie powstania narodowe to główny temat listopadowego numeru. Zbliżając się do setnej rocznicy Odzyskania Niepodległości, chcemy przez rok w każdym numerze przypominać drogi wiodące do Niepodległości. Zaczynamy od przedstawienia niezłomnego ducha polskiego, który sprawiał, że biliśmy się o wolność nawet na zesłaniu.

Konfederacja Barska (1768-1772) była pierwszym zrywem niepodległościowym i patriotycznym o szczególnie religijnym i narodowym charakterze. W PRL określano ją jako „wsteczny ruch szlachty polskiej, który doprowadził do I rozbioru Polski”. W Powstaniu Listopadowym (1830) o wolność i całość Rzeczypospolitej w jej przedrozbiorowym kształcie walczone także na Litwie. Polscy powstańcy, zsyłani przez władze rosyjskie na Sybir jako element niebezpieczny i demoralizujący, również tam na zesłaniu - m.in. w Omsku i Irkucku - buntowali się przeciwko caratowi. Warszawskie manifestacje patriotyczno-religijne 1861 roku stanowiły preludium Powstania Styczniowego.

Spośród zrywów XX-wiecznych ukazujemy bohaterską obronę Lwowa przed Ukraińcami w 1918 roku, powstanie sejneńskie 1919 roku, Powstanie Wielkopolskie 1918-1919, trzy Powstania Śląskie 1919-1921, antysowieckie powstanie w 1940 r. w kresowym Czortkowie oraz - wykazujące wiele analogii z Powstaniem Styczniowym - polskie powstanie antykomunistyczne, czyli działania zbrojne konspiracji po II wojnie światowej, kontynuującej walkę Armii Krajowej i formacji narodowych z okupantem niemieckim i sowieckim.

Prezentujemy sylwetki trzech nietuzinkowych postaci: świętego Brata Alberta (Adama Chmielowskiego) - powstańca styczniowego, malarza, opiekuna ubogich; arcybiskupa Antoniego Baraniaka, który niezwykle zasłużył się dla polskiego Kościoła działającego w realiach komunistycznych; Margarity Szarowej z Moskwy, która przyjęła chrzest w środku stalinowskiej nocy, a później pośredniczyła w kontaktach między katolikami z Polski i Rosji.

Do numeru dołączono DVD z filmem dokumentalnym „Rok 1863” oraz filmem animowanym „Niewyciężeni”.

W sprzedaży od 14 listopada 2017 w placówkach Poczty Polskiej, w sieci empik oraz w księgarniach IPN w Warszawie.

- [Zasady prenumeraty „Biuletynu IPN” obowiązujące w 2017 r.](#)
- [Formularz zamówienia prenumeraty „Biuletynu IPN”](#)
- [Zamawianie numerów archiwalnych „Biuletynu IPN”](#)

SPIS TREŚCI

Polskie powstania

- Piotr Szubarczyk - Z Boga ordynansu. Konfederacja barska (1768-1772)
- Kazimierz Krajewski - „Jęliśmy się oręża w duchu jedności z Królestwem Polskim”. Powstanie listopadowe na Litwie
- Marek Klecel - Nieustający duch insurekcji. Bunty na Syberii
- Tomasz Łysiak - Manifestacje patriotyczno-religijne 1861 roku. Preludium Powstania Styczniowego
- Łukasz Jastrząb - Niezapomniany zryw. Powstanie Wielkopolskie 1918-1919
- Paweł Naleźniak - Obrona Lwowa w 1918 roku
- Wiesław Jan Wysocki - Powstanie sejneńskie 1919
- Sebastian Rosenbaum - Powstania śląskie
- Anna Zechenter - Powstanie w Czortkowie
- Tomasz Łabuszewski - Polskie powstanie antykomunistyczne

Komentarze historyczne

- Konrad Białecki, Rafał Łatka - Arcybiskup Antoni Baraniak

Święci w dziejach narodu

- Siostra Krzysztofa Babraj - Święty Brat Albert

Ludzie wolności

- Andrzej Grajewski - Świadek z Moskwy. Margarita Szarowa (1921-2008)

BIULETYN IPN:

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba,
dr Wojciech Frazik,
dr hab. Waldemar Grabowski,
dr Kazimierz Krajewski,
dr Mariusz Krzysztofiński,
dr Sebastian Ligarski,
dr Agnieszka Łuczak,
dr Marcin Majewski,
dr hab. Filip Musiał,
dr Wojciech Muszyński,
Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz,
Anna Zechenter

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz - sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813,
wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
dr Filip Gańczak
(filip.ganczak@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiowski
(jakub.golebiewski@ipn.gov.pl),
Romuald Niedzielko -
zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman - redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Andrzej Sujka (andrzej.sujka@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński - fotoreporter

Sekretariat:

Maria Wiśniewska
(tel. 22 5818819,
maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny:

Sylwia Szafrąnska

Projekt okładki i łamanie:

Kasia Dziedzic-Boboli

Adres redakcji:

ul. Wołoska 5, 02-675 Warszawa

Adres do korespondencji:

ul. Wołoska 7, 02-675 Warszawa

[Drukuj](#)

[Generuj PDF](#)

[Powiadom znajomego](#)

[Wstecz](#)

